

Jaarverslag 2022 van de Historische Vereniging Oegstgeest

Voorwoord

Hierbij presenteert het Bestuur het overzicht van Verenigingsjaar 2022, een jaar waarin we de activiteiten van onze Vereniging weer langzaam konden oppakken na een paar jaar van Coronabeperkingen.

Bestuur en commissies

Aan het eind van de verslagperiode waren de volgende personen in functie:

Bestuur: R.J.M. (Rob) Sturm (voorzitter), P. (Peter) Boer, D. (Dimitri) Duchenne (penningmeester), J.J.(Jacques) Thorn (lid) en D. (Dineke) Peddemors-Houdé (lid) en W. (Wouter) Stoutjesdijk (PR en website beheer).

Redactie tijdschrift Over Oegstgeest: P. (Paul) Hoftijzer, en T. (Tim) Hoppen. Aftredend redactielid H.G. (Herman) Oost begeleidt het nieuwe redactieteam nog bij het eerste nummer van 2023.

Commissie Historie: J.J. (Jacques) Thorn (voorzitter), F.P. (Freek) van Beetz, S.C. (Sylvia) Braat, C.C. (Carla) de Glopper-Zuijderland, J. (José) Niekus, M.R.W. (Marijke) Wesseling-Teppema en de redactie van Over Oegstgeest.

Commissie Mondelinge Geschiedenis: I.M. (Inge) Harkema-Dun (voorzitter), G.D.M. (George) Lubbe, J. (José) Niekus, D. (Dineke) Peddemors-Houdé, J.J. (Jacques) Thorn, M.R.W. (Marijke) Wesseling-Teppema, J. (Josine) de Groot en A. (Annelies) van Iterson.

Commissie Ruimte: R.J.M. (Rob) Sturm (voorzitter), J. (John) Coulier, R. (Rob) van de Loo en H.A. (Rianne) Meester-Broertjes en Harry Vissers

Commissie Archief en Objectencollectie: H.G. (Herman) Oost, S.C. (Sylvia) Braat en D. (Dineke) Peddemors-Houdé

Werkgroep Genealogie: C.O. (Nienke) Krudde (voorzitter), A.T. (Aart Teun) Velthuyzen, Y.M. (Yvonne) Prins en H. (Hans) van den Broek.

Commissie Erfgoed: A. (Arjan) de Kok (voorzitter), M.J. (Marijke) van der Wal, J. (Jan) Gogelij, C. (Cees) de Mos, J.J. (Jacques) Thorn.

Werkgroep Archeologie: H.H. (Henk) Hegeman, P.P.H. (Philip) Pieterse zijn onze contactpersonen van de Archeo Hotspot.

Werkgroep Straatnamen: M.J. (Michel) van Gent en Jacques Thorn hebben zitting in een werkgroep om het straatnamenboek te actualiseren. Deze werkgroep is tijdelijk gestopt om te wachten tot ook in nieuwbouwwijken de straatnamen zijn bepaald.

Ledenadministratie: H. (Harm) Messchendorp.

ICT-commissie en webmasters: W. (Wouter) Stoutjesdijk en P. (Peter) Boer.

Kascommissie: F. (Frank) Dankers (aftredend in 2023) en A. (Anton) den Held, tussentijds aangetreden omdat Tim van Tongeren wethouder is geworden. (aftredend 2024)

Mutaties Bestuur

Aftredend in 2022 was Rob Sturm. Tijdens de ALV is hij bij acclamatie gekozen voor een termijn van 3 jaar.

Aftredend in 2023: Dineke Peddemors en Peter Boer.

Aftredend in 2024: Dimitri Duchenne, Jacques Thorn en Wouter Stoutjesdijk

Ledental

De ledenadministratie wordt nauwgezet bijgehouden door Harm Messchendorp, die onderstaande gegevens verstrekte.

De gemeente Oegstgeest subsidieert elk jaar voor ca 6 nieuwe Nederlanders een jaar lidmaatschap van onze Vereniging. Deze nieuwe leden worden na een jaar door ons benaderd of ze lid willen blijven. De meesten zeggen hun lidmaatschap (helaas) op.

Overlijden en Verhuizing naar elders zijn vaak genoemde redenen voor opzegging.

Mutaties ledental 2022	
start	665
Bij	28
Af	36
huidig	657

Schenken, legaten, subsidies

Veel leden betalen een groter bedrag dan de verplichte contributie van € 20,00. Het totaal van de extra ontvangen bedragen is genoemd in het financieel jaarverslag. De vereniging heeft dit jaar geen legaten of subsidies ontvangen. De Culturele ANBI status (Algemeen Nut Beogende Instelling) is gecontinueerd. Een ANBI hoeft over een schenking geen schenkbelasting af te dragen. Voor een Culturele ANBI gelden bovendien extra fiscale faciliteiten voor de schenker.

De inning van de contributies verliep dit jaar niet zoals we gewend waren. Ook na meerdere herinneringen bleven er nog circa 35 openstaande contributies aan het eind van het jaar. Secretaris en penningmeester hebben in februari 2023 al deze leden nog één maal benaderd om de contributie te betalen. Daarvan hebben 7 leden alsnog betaald. Van de anderen nemen we aan dat ze van de Vereniging afscheid willen nemen.

Direct of indirect subsidiëren bedrijven onze vereniging: zij krijgen hiervoor een plaats op de website aangeboden. Zo kregen aannemersbedrijf den Dubbelden (plaatsing informatiezuiltjes tegen gereduceerd tarief) en Hotel Oud Poelgeest (gratis ter beschikking stellen van vergaderruimte) de mogelijkheid om een bedrijfsboodschap op de website te plaatsen.

Media:

Tijdschrift Over Oegstgeest.

Het Tijdschrift is dit jaar tweemaal verschenen. In beide nummers was ruim aandacht voor de restauratie van "Het Oude raadhuis". Omdat in het mei-nummer een aantal artikelen over de Hoge Mors in Leiden gingen werd een aantal exemplaren via de buurt-app in die stadswijk verkocht. Herman Oost had te kennen gegeven om na 5 jaar eind 2022 te stoppen als redactielid. Een oproep in de Nieuwsbrief leidde ertoe dat we een opvolger voor hem vonden in de persoon van Paul Hoftijzer.

Nieuwsbrieven

Behalve het tijdschrift communiceren we ook via Nieuwsbrieven met onze leden. We streven ernaar om deze nieuwsbrieven zoveel mogelijk digitaal te versturen om verzendkosten te besparen. Eind 2022 waren er nog 28 leden die de Nieuwsbrief op papier ontvingen. Omdat blijkt dat steeds meer leden de nieuwsbrief op hun Smartphone lezen wordt in 2023 een proef gestart met een andere opmaak, zonder dat een PDF wordt meegestuurd.

Website

Hoewel de technische beheerder van de website, de heer F. (Fred) Geiger zijn taak al had beëindigd, heeft hij toch nog heel veel werk verzet om de techniek achter de website te moderniseren. De website biedt nu mogelijkheden als het invullen van formulieren en inschrijven voor bepaalde activiteiten.

Het bestuurslid Wouter Stoutjesdijk doet nu het technisch onderhoud.

Overige media

De vereniging beheert ook een Facebook-pagina: <https://www.facebook.com/oudoegstgeest>

De samenwerking met de Oegstgeester Courant verloopt altijd erg soepel. De redactrice van dit huis-aan-huis blad heeft in September 2022 een historisch themanummer uitgegeven. De Vereniging heeft daarvoor een aantal artikelen aangeleverd om een breder publiek te interesseren voor de historie van ons dorp. Deze uitgave heeft ook enkele nieuwe leden opgeleverd.

Commissies:

Commissie Historie

De Commissie Historie bestaat uit de redactie van Over Oegstgeest, leden van de Werkgroep Mondelinge Geschiedenis en enkele auteurs die regelmatig artikelen leveren voor ons magazine.

De commissie heeft 2x vergaderd, o.a. over de samenstelling van de uitgaven van ons blad in mei en november. De meest ingrijpende zaak was dat in de tweekoppige redactie Herman Oost besloot om na vijf jaren te stoppen. We hebben met Paul Hoftijzer een goede en enthousiaste vervanger gevonden die samen met Tim Hoppen de hoge kwaliteit van ons magazine gaat vasthouden. We bekeken eventuele mogelijkheden tot modernisering van het blad, zoals de lay-out, het gebruik van QR-codes en het aantrekken van sponsors. De overgang van het Oegstgeester archief naar het Leidse ELO heeft gevolgen voor ons. Daarnaast: het Oegstgeester foto-archief bleef wel in ons dorp. We zijn

nu bezig om de rechten met de gemeente omtrent het gebruik hiervan vast te leggen, wij hebben immers een groot deel van dit archief aangedragen. Vanwege de goede persoonlijke banden verliep dit altijd soepel. Nu in korte tijd al de betrokken personen bij de gemeente zijn vervangen, bleek bij de samenstelling van het Jumbo-verzamelalbum dat er niets op schrift is gesteld en daar werken we nu aan. Het stoppen van de 'Fotovragen van René' en samenwerking met de 'Stichting Rijnlandse Geschiedenis' heeft onze extra aandacht. Hier loopt een onderzoek naar de Patriotten in de regio en onze commissie bestudeert nu de Oegstgeester Patriotten.

Leden van de commissie hebben bijdragen geleverd aan OO met de serie 'Uit het archief gelicht' van Carla de Glopper, het artikel van Sylvia Braat over het jagershuisje bij Oud Poelgeest, 'Huizenprijzen toen en nu' van Herman Oost, 'Een stukje Oegstgeester erfgoed' ook van Herman Oost en 'De tulkpenboom van Wolkers' van Tim Hoppen (in samenwerking met Emile Jaensch).

Werkgroep Mondelinge Geschiedenis

Deze werkgroep wil zoveel mogelijk verhalen (mondelinge geschiedenis) vastleggen van mensen die Oegstgeest van vroeger in hun hoofd hebben zitten. Voor dat doel worden interviews gehouden, die worden opgenomen en uitgewerkt (getranscribeerd). De geluidsopnamen en alle belangrijke schriftelijke stukken worden bewaard in het archief van de Vereniging. Van een deel van de interviews wordt ook een artikel gemaakt voor het tijdschrift OO in de reeks "Oegstgeestenaren aan het woord".

In 2022 konden een viertal interviews worden gehouden; van één ervan verscheen een bijdrage in genoemde reeks: het artikel over een verzamelaar van miniaturen van de Blauwe tram door Dineke Peddemors en Inge Harkema. Van de overige interviews wordt nog onderzocht of daarvan wel of niet een artikel zal volgen.

In 2012 kwam deze werkgroep tot stand en verscheen het eerste artikel in de reeks. Na tien jaar vonden we het tijd voor reflectie op onze werkwijze. Daarover vond een uitgebreide brainstorm plaats, die in 2023 wordt voortgezet. Met nieuwe inzichten kunnen we dan een vervolg geven aan het vastleggen van mondelinge geschiedenis over Oegstgeest.

Ruimte

Commissie Ruimte

Het werk van de commissie werd in 2022 geleid door het proces rond de in ontwikkeling zijnde Omgevingsvisie. Nadat er al eerder input aan dit proces was gegeven, is in oktober 2022 een formele inspraakreactie gegeven en kon de voorzitter later de Raad hierover toespreken (januari 2023).

Voor de leden werd een informatieavond gehouden, die werd bezocht door 35 leden.

De kernboodschap is om de nu nog open en groene ruimtes in het dorp steviger te verankeren in de nieuwe visie én deze zo te formuleren dat er grip blijft op het aantal locaties voor mogelijke woningbouw en op hun vorm. Hierbij hanteren we het 3D-rood-voor-rood principe.

Ofwel: alleen vervangende nieuwbouw op plekken die nu ook bebouwd zijn en dan zowel hoogte als oppervlak gelijk houden.

Parallel aan gesprekken over de Omgevingsvisie heeft de vereniging meerdere keren met de nieuwe wethouder (en raadsfracties) over woningbouw kunnen spreken. Onze zorgen worden herkend, maar de gemeente laat expliciet blijken ook nieuwe woningen te willen realiseren. Waar wij minder moeite hebben met nieuwbouw in delen van Nieuw-Rhijngeest blijven we scherp op plannen rond La France

en bij de Almondehoeve. Onze kwalificatie dat het dorp min of meer “uitontwikkeld” is, horen we steeds vaker terug in de woorden van anderen.

In januari konden we ons uitspreken over het plan Patio, op locatie La France. Dit 30 meter hoge gebouw is door de Raad naar de prullenbak verwezen.

In 2022 is ons bezwaar tegen de verleende omgevingsvergunning voor een interne verbouwing van het -net tot monument verklaarde- Entreegebouw van Endegeest behandeld. De vergunning is vernietigd en de aanvraag voor de vergunning zal door de gemeente opnieuw beoordeeld moeten worden. Wij hebben ons gevoegd als belanghebbende in dit beroep.

Ons Beroep van januari 2022 bij de Raad van State tegen de bouwhoogte op Endegeest is in dit jaar niet inhoudelijk behandeld. Wel hebben we een trucje van de advocaat van de gemeente om de woningbouw te laten vallen onder de werking van de Crisis- en Herstelwet, kunnen ontmantelen. In 2022 is er geen voortgang op het dossier verbouwing GDT.

Onderwerpen overgedragen aan nieuwe Commissie Erfgoed: Kwaakbrug, nieuwe monumenten.

Commissieleden en bestuur hebben met alle fracties gesproken over woningbouw en verdichting in het kader van de Omgevingsvisie.

Commissie Erfgoed

De vijf leden van deze commissie zijn in 2022 enthousiast aan de slag gegaan. Er zijn adviezen opgesteld ten aanzien van de waarde van erfgoed in brede zin. Zo is geadviseerd rondom het aanwijzen van gemeentelijke monumenten, het TD-gebouw bij kasteel Endegeest, de Kwaakbrug, de herontwikkeling van de La Francelocatie en de door de gemeente opgestelde Cultuurhistorische Waardenkaart. Ook heeft deze commissie op 10 oktober een informatie- en ontmoetingsavond georganiseerd voor bewoners van rijks- en gemeentelijke monumenten. Daar waren veel bewoners aanwezig, die lieten informeren over verduurzamen van hun monumentale woning. Twee bewoners van monumenten deelden hun ervaringen en een architect gaf achtergrond informatie over de verschillende mogelijkheden aan verduurzaming.

Archief en collectie

Werkgroep archief/collectie

In het afgelopen jaar is de collectie weer verrijkt met een aantal foto's, documenten en publicaties, voornamelijk betreffende het Groene Kerkje, de begraafplaats daarvan en koster L. van Nieuwkoop. Over het beheer van het archief en de collectie zijn geen bijzonderheden te melden.

De vitrine van de vereniging in de bibliotheek is opnieuw ingericht door Sylvia Braat en Dineke Peddemors.

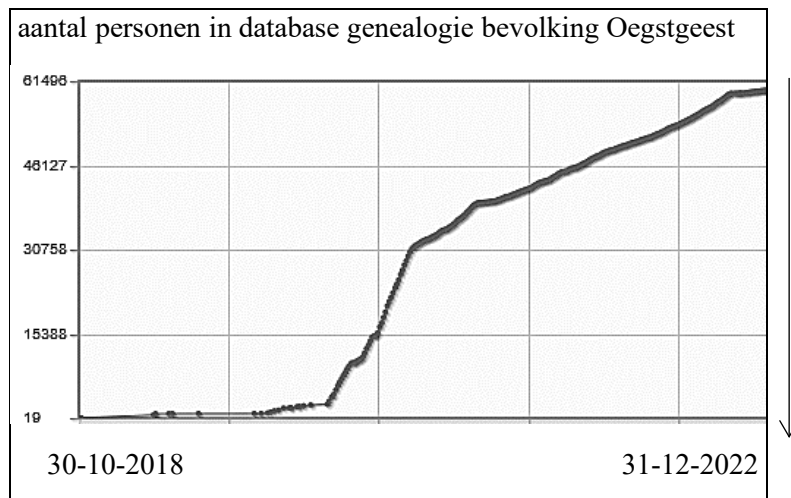
Erfgoededucatie

Een van onze bestuursleden heeft aan de ontwikkeling van de lessen over Oegstgeest in de Middeleeuwen deelgenomen. De lessen zijn voor kinderen van de basisschool van groep 3 t/m groep 8. De groepen 3 en 4 gaan naar Kasteel Oud Poelgeest om te leren over het kasteel en de geheimen die te vertellen zijn over dit gebouw. De groepen 5 en 6 ontdekken alles over de burcht De Oudenhof, liggend in het huidige Irispark en de groepen 7 en 8 maken kennis met Willibrord en het Groene Kerkje. Zij kunnen na afloop als gids over deze geschiedenis vertellen.

Aan deze werkgroep namen buiten de HisVO: Osger, de Gemeente Oegstgeest, Bibliotheek Bollenstreek, ELO en de Cultuureducatiegroep deel.

Genealogie

In oktober 2022 is het abonnement op het genealogische computerprogramma Geneanet weer met twee jaar verlengd. De met dit programma gemaakte genealogische database is verder aangevuld met personen die geboren, getrouwd en/of overleden zijn in Oegstgeest en bevatte aan het einde van het jaar 2022 circa 61.000 personen.

De database is ook in 2022 veelvuldig geraadpleegd zoals blijkt uit reacties met vragen, opmerkingen, aanvullingen en correcties. De registratie van het aantal bezoekers aan de genealogische database ontbreekt nog. De mogelijkheid daartoe die Geneanet biedt zal worden gezien.

Vragen om informatie die via de HisVO-website zijn gesteld, zijn steeds binnen een week beantwoord tot tevredenheid van de vragenstellers. De Vereniging kreeg complimenten dat met de database het genealogische domein Oegstgeest toegankelijk is geworden voor onderzoekers.

Archeologie

De vereniging besteedt steeds meer aandacht aan de archeologie van de streek. In Oegstgeest is sinds een paar jaar een Archeo-hotspot actief. Hoewel dit een zelfstandig functionerende organisatie is hebben we als bestuur een vertegenwoordiger uitgenodigd om een toelichting te geven op hun plannen. Zo hebben we besloten om in 2023 een aantal lezingen over archeologie te steunen door de zaalhuur voor onze rekening te nemen. Twee bestuursleden zijn ook nauw betrokken bij de Archeo Hotspot en ook in het tijdschrift *Over Oegstgeest* is regelmatig aandacht voor dit onderwerp.

Activiteiten 2022

ALV

De ALV in 2022 is weer fysiek gehouden in het Dorpscentrum. Met ongeveer 30 aanwezigen hebben we gesproken over het lustrumjaar en hoe we nieuwe (jongere) leden kunnen werven. De wijken in en aansluiten bij verenigingen die er al actief zijn is één van de boodschappen.

Overleg met de gemeente Oegstgeest:

De relatie met de Gemeente Oegstgeest is prima. Ze maken regelmatig gebruik van de expertise die in onze vereniging aanwezig is.

Zo heeft de Erfgoedmedewerker een commissie Straatnaambordjes ingesteld waaraan o.a. Michel van Gent medewerking verleent: het gaat om verduidelijkende onderschriften op een aantal straatnaambordjes.

De Gemeente heeft besloten een 5-tal objecten monumentenstatus te geven die alle door de Vereniging zijn aangedragen:

De Kwaakbrug
Het Zendingshuis
Het Entreegebouw Endegeest
Het Weidepaviljoen
De voormalige bollenschuur aan de Rijnsburgerweg 43a

In 2022 heeft de Vereniging de Regenboogkerk en de voormalige school aan de Geversstraat (nu sportschool) als gemeentelijk monument voorgesteld.

Tenslotte zijn er veel contacten vanuit de Commissie Ruimte met beleidsmakers van de Gemeente, zeker ook in 2022 vanwege de gemeenteraadsverkiezingen.

Bijeenkomst Nieuwe inwoners Oegstgeest

Tijdens deze bijeenkomsten delen we exemplaren van ons tijdschrift uit met daarin een nieuw-ontworpen flyer waarmee men zich als lid kan opgeven. Ze maken deel uit van een “goody-bag” die de Gemeente samenstelt.

Een vergelijkbare actie hebben we bij naturalisatiebijeenkomsten: daar geeft de Gemeente aan nieuwe Nederlanders een gratis abonnement voor 2 nummers van ons tijdschrift.

Lezingen en andere activiteiten

Lezingen

We organiseren de startlezing over “de Engelberthahoeve” door Gijs Hoen als start van het Open Monumentenweekend in het Gemeentehuis.

De Commissie erfgoed organiseerde een avond over verduurzaming met 3 lezingen van monumenten-eigenaren in kasteel Oud Poelgeest.

Samen met Dorpsmarketing organiseerden we een lezing over “de Blauwe Tram” waar één van onze leden zijn modelbaan met de tram kon laten zien .

Open Monumenten weekeinde

Het programma van het OM-weekeinde kon weer als vanouds plaatsvinden in samenwerking met Osger support.

We hadden een kraampje in Cultuurcentrum de Paulus. Afsluitend organiseerden we daar een barbecue t.g.v. het 35-jarig bestaan.

Excursie 'in het spoor van Willibrord' en de 'blauwe tram'

Een excursie naar Utrecht kon nu wel doorgaan met een 35-tal deelnemers. Er werd ook een excursie georganiseerd naar het NZH-museum in Haarlem naar aanleiding van de eerder gehouden lezing.

Lustrum

We vierden het 35-jarig jubileum op bescheiden wijze met een barbecue voor leden tijdens het Open Monumenten Weekend. Circa 65 leden waren daar aanwezig: dit doen we in 2023 opnieuw!

De geplande introductie van een bijzonder Oegstgeester biertje kon door omstandigheden helaas niet doorgaan.

Het nieuwe verenigingsjaar

We hopen dat we in het jaar 2023 weer als vanouds allerlei nieuwe activiteiten kunnen gaan ontwikkelen: er zijn inmiddels 3 excursies in voorbereiding.

In voorbereiding is een actie in samenwerking met een plaatselijke supermarkt om een historische bundel voor kinderen te maken. Hiermee kunnen we mogelijk nieuwe doelgroepen voor onze activiteiten interesseren.